

IV. TO VITNESBYRD

En rekke eldre og yngre dokumenter kunne vi her ha sitert som ytterligere vitnesbyrd om den bibelske og lutherske læren om kirkefelleskap. Men vi skal nøye oss med å sitere to:

1. “Brief Statement” (Kort framstilling)

For å gi klare bibelske svar i lærespørsmål som det hadde oppstått tvil om i en del lutherske kirker, utarbeidet dr. Franz Pieper og dr. Theo. Engelder, to fremstående ortodokse (renlærige) teologer innenfor Missourisynoden i begynnelsen av 1900-tallet, et lite skrift de kalte “Brief Statement”. Dette utmerkede skriftet ble antatt i 1932 av Missourisynoden, som på den tiden fortsatt sto vakt om den rene læren. Skriftet ble anerkjent som et korrekt uttrykk for den bibelske læren. Artikkel 28 og 29 lyder slik:

“Gud har påbudt at bare hans Ord, uten tillegg av menneskelig lære, skal læres og tros i den kristne kirken (1 Pet 4,11; Joh 8,31-32; 1 Tim 6,3-4). Derfor krever Gud av alle kristne at de skal skille mellom renlærige kirkesamfunn og slike som tillater falsk lære, og kun ha kirkefelleskap med renlærige kirkesamfunn (Matt 7,15). Dersom de har forvillet seg inn i vranglærende kirkesamfunn, må de forlate disse (Rom 16,17). Vi forkaster unionisme, dvs. kirkefelleskap med tilhengere av falsk lære, da dette er ulydighet mot Guds bud og forårsaker splittelser i kirken (Rom 16,17; 2 Joh 9-10), og innebærer en stadig fare for å miste Guds ord fullstendig (2 Tim 2,17-21).

En kirkes renlærighet avgjøres ikke av det ytre navnet den bærer, heller ikke av om den utad aksepterer og skriver under på en ortodoks trosbekjennelse. Det som avgjør renheten i læren er hva som faktisk forkynnes og læres fra kirkens prekestoler, ved de teologiske seminarene og i kirkens publikasjoner. På den annen side mister ikke en kirke sin renlærige karakter om det skulle trenge seg inn tilfeldige villfarelser, dersom disse bare bekjempes og etter hvert drives ut ved læretukt, Apg 20,30; 1 Tim 1,3.”

2. “Om kirkefelleskap”

En luthersk bekjennelseskirke i USA (Church of the Lutheran Confession) har utgitt et skrift som heter “Om kirkefelleskap”. Det er blitt oversatt til svensk i 1973 av Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige. Merkelig nok distribueres det av forlaget Pro Veritate, Uppsala, selv om ledelsen for dette forlaget praktiserer nettopp den ubibelske læren som dette skriftet avslører og bekjemper. Vi siterer fra dette skriftet, som inneholder mange verdifulle og klargjørende påpekninger:

“§18. Som det er blitt fastslått ovenfor, og som det alltid er blitt lært av fedrene, tror også vi at det fins to slags synlige kirker: Rette og falske, ortodokse og kjetterske. Vi har tydelig vist at Gud krever av oss at vi legger fram hans ords lære i dens sannhet og renhet uten å blande inn falske lærdommer av noe slag. Da er det en ortodoks kirke, som trofast holder seg til Guds ords uforfalskede lære og forvalter sakramentene etter deres guddommelige innstiftelse. Men en kirke som i strid med den guddommelige befalingen tillater vranglære og gir den rom eller avviker fra det guddommelige innstiftelsesordet når den forvalter sakramentene, kalles med rette en falsk eller kjettersk kirke. At det skal oppstå slike kirker, er forutsagt i Skriften. Paulus sier til de eldste i Efesus: "For jeg vet at når jeg har dratt bort, vil glupske ulver trenge inn blant dere, og de skåner ikke flokken. Ja, blant deres egne skal det stå fram menn som farer

med falsk lære for å få dratt disiplene med seg" (Apg 20,29-30). Disse som skal spre falsk lære, vil lykkes i å skaffe seg støttespillere. "For det må vel være oppsplitting i grupper blant dere" (1 Kor 11,19).

§19. Selv om det i dag er vanlig å mene at det er en fordel å ha stor variasjon blant kirkesamfunnene, og at vi krever alt for mye når vi står fast ved at alle kristne burde ha den samme tro, så tror vi fullt og fast at Gud ikke har behag i at det finnes vranglærende kirkesamfunn. Disse er ikke etter hans vilje, men i sin store tålmodighet tillater han dem likevel å eksistere. Og når vi sier dette, fornekter vi ikke at det i de vranglærende kirkene finnes slike som er Guds kjære barn. Også i disse kirkesamfunnene blir det født ham nye barn, så lenge hans Ord fremdeles blir forkynt blant dem. Men Gud vil ikke at de skal fortsette som vranglærende kirkesamfunn. Disse kirkene har malt falsk lære på fanen sin og er årsak til splittelse. Og når Gud tillater dem å eksistere, skyldes det ikke at han er glad og tilfreds med tingenes tilstand, heller ikke at vi har fritt valg til å tilhøre hvilke grupper vi vil. Nei, han sier: "For det må vel være oppsplitting i grupper blant dere, så det kan bli klart hvem som holder mål" (1 Kor 11,19). Slik skrev også dr. Martin Luther: 'Når mennesker blir uenige i læren, får dette til følge at de skiller lag, og det blir åpenbart hvem som egentlig er sanne kristne, nemlig de som eier Guds ord i all sin renhet og klarhet' (St. Louis ed. XVII, 1346:71).

Kristne skal prøve og bedømme alle kirker

§20. Videre tror vi at Gud krever av alle kristne at de skal skille mellom sanne og falske kirker, og falske og rette lærere. Vi leser i 1 Joh 4,1: "Mine kjære, tro ikke enhver ånd! Prøv åndene om de er av Gud! For det er gått mange falske profeter ut i verden." Og Herren Jesus formaner: "Ta dere i vare for de falske profetene!" (Matt 7,15). Lydigheten mot Guds befaling krever at kristne skiller mellom sanne og falske profeter.

... og så handle deretter

§21. Vi tror, lærer og bekjenner videre at det kreves av kristne at de bare skal ha kirkefellesskap med rettlærende og ortodokse kirkesamfunn. Når de har bedømt og gjort et skille mellom falske og sanne kirker, *skal de handle deretter*. Det er dette Guds ord lærer i alle sammenhenger der kristne formaner til ikke å høre på falske profeter, men flykte fra dem. Disse formaningene sier altså at en kristen ikke skal lytte til de falske profetene, men unngå den faren læren deres representerer - deres "fine ord og talemåter" som de "forfører mennesker som har et godtroende hjerte" med (Rom 16,18). 2 Joh 10 sier rett ut: "Om noen kommer til dere og ikke har denne læren, så ta ikke imot ham i deres hjem, og ønsk ham ikke velkommen. For den som ønsker ham velkommen, blir medskyldig i det onde han gjør." I sitt første brev til Timoteus, 6,3-5 sier Paulus: "Den som kommer med en annen lære og ikke holder fast ved vår Herre Jesu Kristi sunne ord og den lære som hører gudsfrykten til, er hovmodig og skjønner ingenting. Han er bare interessert i diskusjon og ordkrig, og dette skaper misunnelse, ufred, beskyldninger, onde mistanker og stadig krangel mellom mennesker som har mistet dømmekraften og er kommet bort fra sannheten; de mener gudsfrykten er en vei til vinning. ... Men du, Guds menneske, hold deg borte fra dette" (v. 11).

§22. Heller ikke bør 2 Kor 14-18 så lett ignoreres: "Gå ikke under fremmed åk

sammen med slike som ikke tror! For hva har rettferd med urett å gjøre, og hva har lyset til felles med mørket? Hvordan kan Kristus og Beliar bli samstemt? Hva har en troende felles med en vantro? Hvordan kan Guds tempel og avgudene forlikes? Vi er jo den levende Guds tempel, slik Gud har sagt: 'Jeg vil bo og vandre midt iblant dem, jeg skal være deres Gud, og de skal være mitt folk.' Derfor sier Herren: '*Dra bort fra dem* og skill dere fra dem. Rør ikke noe urent! Da vil jeg ta imot dere, jeg vil være deres far, og dere skal være mine sønner og døtre, sier Herren, Den allmektige.'

§23. Da en overfladisk lesning av dette bibelstedet kan få oss til å tro at det her tales om vantro mennesker, ikke om falske kirker, vil vi påpeke at vranglærende kirker, for så vidt som de lærer falskt, også er vantro. De er vantro i henhold til en rekke bibelsteder. Pga. sine villfarelser har de vært årsak til splittelse i kirken og står imot sannheten. Falsk lære er urettferdighet, og man må ikke ha noe fellesskap med den. Falsk lære er av mørket, mens den sanne åpenbarte læren er lyset i denne verden. De har ikke noe sammen, de har ingenting til felles. All falsk lære er Beliards verk; hvis vi har fellesskap med falske lærere, inngår vi enighet med Satan, opphavsmannen til deres villfarelse. Skriften lærer at vi skal dra oss bort fra dem, dvs. fra dem som er tilhengere og lærere av villfarelser, og være adskilt fra dem.

§24. At dette gjelder alle kjetterske lærere og kirkesamfunn, understrekes klart og tydelig i Rom 16,17: "Jeg formaner dere, søsken, til å holde øye med dem som skaper splittelse og fører andre til fall ved å gå imot den lære dere har tatt imot. Hold dere unna dem!" I denne teksten er begge de to delene inkludert, nemlig det å prøve åndene (§20) og det å handle deretter (§21). Paulus' brødre har å legge nøye merke til dem som viker av fra stien gjennom å undervise og holde seg til falsk lære ved siden av den sanne læren, og de skal unngå dem.

Bekjennelsen er grunnvollen

§25. Ut fra dette bibelstedet er det også klart at fellesskap skal baseres utelukkende på en ting, nemlig på *læren* som blir forkynt eller bekjent. Her er det Satan sår ut så mye forvirring. For han blander alltid inn denne ideen at ettersom der fins troende også innenfor de vranglærende kirkene (noe vi villig og gjerne erkjenner), burde kristne ikke skille seg fra slike kirkesamfunn; de bør i det minste fortsette å ha en viss grad av fellesskap med dem. Her er det nødvendig å skille mellom kristent brorskap og kristent fellesskap. Den hellige, alminnelige kirken består sant og visst av alle som tror på Jesus Kristus, som er født av Faderen ved sannhetens ord og er medlemmer av Hans familie. Men ettersom troen jo er usynlig, er også disse trossøsknene usynlige, og vi er sikre på deres eksistens bare pga. Guds ord og løfte. Dette er brorskapet. Kristent fellesskap, på den annen side, er en *frukt* av dette brorskapet, og en svært viktig sådan. Siden vi hører sammen som søsken i Kristus, viser vi det ved felles gudstjeneste, bønn og arbeid.

§26. Grunnvollen for dette fellesskapet kan ikke være den samme som den for brorskapet, som jo er gjenfødselen og sann tro. Før vi kan utøve fellesskap, må vi gjenkjenne vår bror, og for å kunne gjenkjenne, må vi ha noe som det går an å se. Men troen er usynlig. Man kan ikke gjenkjenne en bror ved hans tro, og det er like umulig å ha fellesskap med ham på det grunnlaget. Paulus sier i Rom 10,10: "Med hjertet tror vi så vi blir rettferdige, med munnen bekjenner vi så vi blir frelst." Og i 1 Kor 4,5 kommer han med denne betydningsfulle uttalelsen: "Døm derfor ikke før

tiden, før Herren kommer. Han skal få fram i lyset det som er skjult i mørket, og avsløre hjertets tanker."

§27. Vi tror og lærer derfor at kristent fellesskap er basert kun på troens bekjennelse i ord og handling. Som Johannes sier i sitt første brev kap. 4,2-3: "På dette kjenner dere Guds Ånd: Hver ånd som bekjenner at Jesus Kristus er kommet i kjøtt og blod, er av Gud. Men enhver ånd som ikke bekjenner Jesus, er ikke av Gud." Bekjennelsen er grunnlaget for kristent fellesskap, for når et menneskes bekjennelse er i overensstemmelse med 'den læren vi har fått', kan vi erkjenne ham som en bror.

§28. Vi vet naturligvis at vårt fellesskap ikke er identisk med det åndelige brorskapet. For bak en god bekjennelse kan det skjule seg en hykler. Og på den annen side vet vi at det fins kristne også innenfor de kirkesamfunnene som bekjenner vranglære sammen med Sannheten. Vi kan ikke gjenkjenne hyklerne i en rettlærende kirke, heller ikke kan vi gjenkjenne de troende i en falsk kirke. *Dessuten, vi skiller oss ikke fra Guds barn innenfor de falske samfunnene, men kun fra selve samfunnene. Det er disse samfunnene som skiller disse Guds kjære barn fra oss. Vi tror at det er til velsignelse for de sant troende blant de heterodokse (avvikende) at vi avviser fellesskap med slike kirker. Slik minner vi dem stadig om at de er på feil plass. Slik har mennesker gang på gang blitt ført ut fra den falske kirken og inn i den sanne, hvor Gud vil at de skal være.*"